

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Α' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
24/04/2019

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η αξία των φίλων

Δεν υπάρχει **καλύτερη** επένδυση από τη φιλία. Και δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην τη χρειάζεται στη ζωή του. Που να μην έχει δώσει κομμάτια του εαυτού του στ' όνομά της. Γιατί όταν είναι **αληθινή**, έχει την ικανότητα να ξεγυμνώνει χαρακτήρες και να γεμίζει ψυχές. Να γίνεται αισθητή ακόμη κι όταν επικρατεί η απόλυτη σιωπή, γιατί πολύ απλά μπορεί να εκφραστεί χωρίς την παρουσία λέξεων. Αληθινός φίλος λοιπόν, είναι αυτός που χαιρέται μέσα απ' τα βάθη της καρδιάς του για την ευτυχία σου. Χωρίς να δηλητηριάζεται η ψυχή του από ζήλια και φθόνο.

Χωρίς να **αποδοκιμάζει** τις επιλογές σου και να αμφιβάλλει για όλα όσα έχεις καταφέρει στη ζωή σου. Αυτός ο ξεχωριστός άνθρωπος που πετάει στα ουράνια με τις χαρές σου και πέφτει απ' τα σύννεφα με τις λύπες σου. Που είναι διατεθειμένος να κάνει τα πάντα για να σε δει να χαμογελάς και να βάλει στη θέση του όποιον τολμήσει να σε κάνει να δακρύσεις.

Δεν έχουν πολλοί το προνόμιο να έχουν δίπλα τους τέτοιους μοναδικούς ανθρώπους. Γιατί είναι όντως δυσεύρετοι. Κι αν έχεις την τύχη να μοιράζεσαι στιγμές και να δημιουργείς αναμνήσεις με φίλους πραγματικούς, μην τους αφήσεις ποτέ να φύγουν απ' τη ζωή σου. Θα' ναι πάντα εκεί για να σε **ενθαρρύνουν** όταν διστάζεις και να σε στηρίζουν όταν χάνεις τη γη κάτω απ' τα πόδια σου. Είναι μέρος της ευτυχίας σου, γι' αυτό και δε θα ζηλέψουν ποτέ την έντασή της.

Ήταν, είναι και θα είναι πάντα δίπλα σου, έχουν ταιριάξει τα κομμάτια σας χωρίς πολλά-πολλά. Γιατί έχετε βρει αυτά που σας ενώνουν και δε θ' αφήσετε ποτέ αυτά που σας χωρίζουν να μπουν στη μέση της φιλίας σας. Συμπληρώνετε με λίγα λόγια, ο ένας τον άλλο και μαζί, είστε ανίκητοι. Κι η φιλία να ξέρεις, γίνεται ακόμη πιο πολύτιμη με το πέρασμα του χρόνου. Γιατί σημαίνει πως αντέχει στη φθορά του και ξεπερνάει με πείσμα κάθε εμπόδιο που εμφανίζεται στο μονοπάτι της, όποια μορφή κι αν έχει.

Κι είναι μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού, οι άνθρωποι που έχουν την ικανότητα να χαιρόνται χωρίς ίχνος φθόνου για την ευτυχία των φίλων τους. Να το **θυμάσαι** όταν επιλέγεις τους ανθρώπους που θέλεις να κρατήσεις στο πλάι σου. Γιατί οι διεφθαρμένοι άνθρωποι είναι πολλοί κι οι μάσκες διαθέσιμες για όποιον τις κάνει κέφι, ακόμη περισσότερες. Ό, τι κι αν έχεις ζήσει, μη γίνεις ένας από αυτούς. Να παραμείνεις ο παλιός, καλός εαυτός σου και πίστεψέ με, αυτοί που έχουν σημασία θα το εκτιμήσουν.

Αν γνωρίζεις λοιπόν για τη θλίψη του φίλου σου, μη διστάσεις να την κάνεις δικιά σου. Να είσαι εκεί και για τις χαρές, αλλά και για τις λύπες του. Και θα σ' το ανταποδώσει. Θα ξημερωθεί στο πλάι σου, ακούγοντάς σε να ονειροπολείς και να γκρινιάζεις για το παραμικρό. Θα είναι εκεί για να σε παρακουνήσει όταν είσαι **έτοιμος** να ξεστρατήσεις και να σε επαναφέρει στο σωστό μονοπάτι. Γι'

αυτό να εμπιστεύεσαι αυτούς που δεν πρέπει να το ζητήσουν. Τους **σπουδαιούς** ανθρώπους που κατάφεραν να εγκατασταθούν στην καρδιά σου και δε θα φύγουν ακόμη κι αν σε μια στιγμή τρέλας και απόγνωσης, τους το ζητήσεις.

Έλενα Γεωργίου Πηγή: newsone.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η φιλία στο πέρασμα του χρόνου

Όταν είμαστε νέοι, οι φίλοι μας είναι όλος ο κόσμος μας. Αλλά όταν μεγαλώνουμε δυστυχώς συχνά μπαίνουν στην άκρη. Όμως ακόμη και σε μεγάλη ηλικία χρειαζόμαστε την φιλία τόσο πολύ όσο και όταν είμαστε νέοι. Μέσα στην απαιτητική καθημερινότητα, σίγουρα εκτιμούμε την ώρα που θα μιλήσουμε με τους φίλους και θα συζητήσουμε μικρά καθημερινά θέματα άνευ σημασίας αλλά και σοβαρά πράγματα που μας ανησυχούν. Όταν συναντιόμαστε πρόσωπο με πρόσωπο συχνά δεν τους χορταίνουμε και αυτά που έχουμε να πούμε είναι τόσα πολλά που δε σώνονται. Αλλά γιατί οι φίλοι εξαφανίζονται καθώς μεγαλώνουμε; Φταιμε εμείς; Και τι μπορούμε να κάνουμε για να μην τους χάσουμε εντελώς;

Πάρα πολλές έρευνες δείχνουν πόσο σημαντική είναι η φιλία για την ευτυχία των ανθρώπων. Αν και οι φιλίες τείνουν να αλλάζουν καθώς οι άνθρωποι μεγαλώνουν, υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα πράγματα που οι άνθρωποι ζητούν από αυτές. Έχω ακούσει νέους 14 χρονών και γέροντες 100 χρονών να μιλάνε για τους στενούς φίλους. Τρία είναι αυτά που όλοι προσδοκούν από έναν στενό φίλο, λέει ο William Rawins, Stocker Professor of Interpersonal Communication στο Πανεπιστήμιο του Ohio. Κάποιον για να μιλάνε, κάποιον για να βασίζονται και κάποιον για να απολαμβάνουν. Αυτές οι προσδοκίες παραμένουν οι ίδιες αλλά οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες αυτά επιτυγχάνονται αλλάζουν.

Πώς όμως η φιλία αλλάζει με την ηλικία; Η επική ιστορία της φιλίας αρχίζει καλά. Πιστεύω πως όταν αρχίζει κανείς να ενηλικιώνεται, είναι η εποχή της χρυσής φιλίας, λέει ο Rawlins. Ιδιαίτερα για ανθρώπους που έχουν το προνόμιο και την ευλογία να μπορούν να παρακολουθήσουν το Πανεπιστήμιο. Τότε οι φιλίες είναι πιο πολύπλοκες και με νόημα. Στην παιδική ηλικία φίλοι είναι κυρίως παιδιά που παίζουν μαζί. Στη εφηβεία υπάρχει μεγαλύτερη υποστήριξη μεταξύ φίλων αλλά ακόμη ανακαλύπτουν τον εαυτό τους. Η φιλία τους βοηθά και σε αυτό. Σαν νέοι έχουν τον χρόνο να αφιερώσουν στους φίλους. Σύμφωνα με την Encyclopedia of Human Relationships, οι νέοι συχνά περνούν 10 με 15 ώρες την εβδομάδα με φίλους και η έρευνα από το 2014 American Time Use Survey βρήκε ότι οι άνθρωποι μεταξύ 20 και 24 χρόνων περνούν τον περισσότερο χρόνο της ημέρας τους με διάφορες άλλες ηλικιακές ομάδες.

Πώς βρίσκουν οι άνθρωποι νέους φίλους; Καθώς οι άνθρωποι βαδίζουν μέσα στην ζωή, κάνουν και διατηρούν τις φιλίες με διάφορους τρόπους: Μερικοί είναι ανεξάρτητοι και κάνουν φιλίες όπου κι αν είναι και ίσως τελικά να έχουν πολύ περισσότερες φιλικές γνωριμίες παρά βαθιές και ουσιαστικές φιλίες. Άλλοι είναι επιλεκτικοί και έχουν λίγους αλλά καλούς φίλους που είναι δίπλα τους για χρόνια.

Αλλά το στενό δέσιμο με αυτούς σημαίνει πως όταν κάποιος από αυτούς χαθεί, η απώλεια είναι τρομερή. Οι πιο ευέλικτοι είναι αυτοί που κρατούν την επαφή με τους παλιούς φίλους αλλά συνεχίζουν να κάνουν και νέες γνωριμίες.

Τι βοηθά στην διατήρηση της φιλίας; Μερικοί καταφέρνουν να διατηρήσουν τους φίλους τους για μια ζωή ή για το μεγαλύτερο μέρος της. Αλλά τι είναι αυτό που προβλέπει ποιος θα την διατηρήσει στην ώριμη ηλικία και μέχρι τα αργυρά χρόνια; Είτε οι άνθρωποι κρατήσουν τις παλιές φιλιές ή χωριστούν από αυτές είναι ζήτημα αφοσίωσης και επικοινωνίας. Σε μακροχρόνια έρευνα της Ledbetter για τους καλούς φίλους, ο αριθμός των μηνών που αναφέρθηκε ότι ήταν φίλοι μαζί το 1983 προέβλεψε εάν θα ήταν ακόμη φίλοι το 2002, συμπεραίνοντας ότι όσο περισσότερο έχεις επενδύσει σε μια φιλία τόσο πιο δύσκολα την αφήνεις να φύγει. Άλλη έρευνα βρήκε ότι οι άνθρωποι έχουν την ανάγκη να παίρνουν από μια φιλία όσα δίνουν και ότι αυτή η ισότητα μπορεί να προβλέψει την επιτυχημένη συνέχεια μιας φιλίας.

Πηγή: tilestwra.com

Ερωτήσεις

A1. Ποια είναι τα γνωρίσματα των γνήσιων και αληθινών φίλων, **σύμφωνα με το κείμενο 1**; Η απάντησή σας να εκτείνεται σε 70 – 80 περίπου λέξεις.

Βαθμολογία: 15 μονάδες

A2. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, **σύμφωνα με το κείμενο 2**, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Τη φιλία τη χρειαζόμαστε περισσότερο όταν είμαστε νέοι.

β. Οι προσδοκίες μας από τους φίλους μας αλλάζουν όσο περνάνε τα χρόνια.

γ. Οι φιλιές μας στο Πανεπιστήμιο είναι πιο σύνθετες και ουσιαστικές από ό, τι στα παιδικά μας χρόνια.

δ. Οι άνθρωποι βρίσκουν και διατηρούν φίλους με έναν μόνο συγκεκριμένο τρόπο.

ε. Η αφοσίωση και η επικοινωνία, αποτελούν τα χαρακτηριστικά μιας γνήσιας και αληθινής φιλίας.

Βαθμολογία: 10 μονάδες

B1. Να βρείτε τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης της **τέταρτης παραγράφου του κειμένου 1** (« Ήταν, είναι και θα είναι ..... όποια μορφή και αν έχει.»)

Βαθμολογία: 8 μονάδες

B2. Να βρείτε **αντώνυμα** των λέξεων του κειμένου **1** με **έντονη γραφή** (ένα αντώνυμο για κάθε λέξη): **καλύτερη, αληθινή, αποδοκιμάζει, ενθαρρύνουν, θυμάσαι, έτοιμος, σπουδαίους .**

Βαθμολογία: 7 μονάδες

B3. Να αιτιολογήσετε τη χρήση του β! ενικού προσώπου στις **δύο τελευταίες παραγράφους του κειμένου 1.**

Βαθμολογία: 5 μονάδες

B4. Να αιτιολογήσετε τον ρόλο των ρητορικών ερωτήσεων στο **τέλος της πρώτης παραγράφου του κειμένου 2.** («Αλλά γιατί οι φίλοι εξαφανίζονται καθώς μεγαλώνουμε; Φταίμε εμείς; Και τι μπορούμε να κάνουμε για να μην τους χάσουμε εντελώς;»)

Βαθμολογία: 5 μονάδες

Γ. Φανταστείτε ότι είστε έφηβος βουλευτής και εκφωνείτε μια ομιλία έκτασης 350 - 400 λέξεων περίπου στη Βουλή των Εφήβων με θέμα **α)** την αξία της γνήσιας φιλίας και **β)** τους παράγοντες που υπονομεύουν τη φιλία στις μέρες μας.

Βαθμολογία: 50 μονάδες

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΑΣΠΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

Φροντιστήρια
ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ Αγίας Σοφίας 39 2310.244.444

ΝΤΕΠΩ Β. Όλγας 168 2310.428.400

ΕΥΟΣΜΟΣ Μ.Αλεξάνδρου 45 2310.770.360

ΣΥΣΤΗΜΑ